

MINISTERSTWO RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
DEPARTAMENT UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa, tel. +48 22 661 1738, fax +48 22 661 1736
www.mrips.gov.pl

Warszawa, dn. 19 maja 2021 r.

DUS.II.070.12.2021.CG

Pani
Joanna Wilewska
Dyrektor Departamentu Wychowania
i Edukacji Włączającej
Ministerstwo Edukacji i Nauki

Szanowna Pani Dyrektor,

w odpowiedzi na pismo z dnia 27 kwietnia br. (znak: DWEW-WWR.413.28.2021.BLP), w sprawie objęcia prawem do nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowo-wychowawczych, takich jak młodzieżowe domy kultury, pałace młodzieży, międzyszkolne ośrodki sportowe, ogniska pracy pozaszkolnej, ogrody jordanowskie, pozaszkolne placówki specjalistyczne, czy szkolne schroniska młodzieżowe, Departament Ubezpieczeń Społecznych uprzejmie przedstawia, co następuje.

Zgodnie z art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych¹, prawo do świadczeń kompensacyjnych mają nauczyciele, wychowawcy i inni pracownicy pedagogiczni zatrudnieni w:

- a) publicznych i niepublicznych przedszkolach,
- b) szkołach publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych,
- c) publicznych i niepublicznych placówkach kształcenia ustawicznego i placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 7 i 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe².

Jak widać zatem wolą ustawodawcy nie było objęcie zakresem podmiotowym ustawy o nsk „wszystkich nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych

¹Dz. U. z 2018 r. poz. 128, z późn. zm., dalej powoływanej jako „ustawa o nsk”.

² Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2020 r. poz. 910, z późn. zm.).

zatrudnionych w każdej z placówek systemu oświaty³, lecz objęcie jej zakresem tylko tych nauczycieli, którzy wykonywali swoją pracę „w placówkach związanych przede wszystkim z działalnością edukacyjną, dydaktyczno-wychowawczą”⁴. Wyszczególnienie zaś „podmiotów uprawnionych do świadczenia kompensacyjnego, zważywszy na placówki wymienione w art. 2 pkt 1 ustawy o nsk, uzasadnione było szczególną rolą tych placówek (nauczanie) i specyficznymi warunkami pracy, w jakich osoby te funkcjonowały – pracy w zbiorowości szkolnej”⁵.

Należy ponadto zauważyć, że prawo do świadczenia kompensacyjnego ma charakter wygasający. Ostatnimi uprawnionymi będą osoby, które w latach 2031-2032 ukończą 59 lat w przypadku kobiet i 64 lata w przypadku mężczyzn.

Celem tego świadczenia (finansowanego w pełni z budżetu państwa), jest umożliwienie ściśle określonym grupom uprawnionych, zakończenia nauczycielskiej i wychowawczej pracy zawodowej przed ukończeniem powszechnego wieku emerytalnego.

Świadczenie to ma zatem charakter przywileju. Ustawodawca przewidział jego wygaśnięcie z uwagi na konieczność stopniowego zrównywania praw ubezpieczonych w obrębie powszechnego systemu ubezpieczeniowego. System ten zapewnia zabezpieczenie przed skutkami zmniejszonych możliwości wykonywania pracy zarobkowej spowodowanej wiekiem. Natomiast zabezpieczenie przed skutkami częściowej albo całkowitej niezdolności do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu przed osiągnięciem wieku emerytalnego zapewnia świadczenie rentowe.

Biorąc powyższe pod uwagę, w przekonaniu Departamentu, nie ma uzasadnionych przesłanek do rozszerzenia katalogu osób, które mogą się ubiegać o nabycie prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, w kierunku zaproponowanym w Państwa piśmie.

Z poważaniem

Eliza Wiśniewska

Zastępca Dyrektora

/-/ podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym

³ Jak to trafnie zauważył Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu do wyroku z dnia 26 czerwca 2018 r. (Sygn. akt SK32/17), w którym stwierdził, że art. 2 pkt 1 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych w zakresie, w jakim nie uwzględnia wśród uprawnionych do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego psychologów zatrudnionych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, jest zgodny z art. 67 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 1 i art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

⁴ Tamże.

⁵ Tamże.